

I. megoldás. Az állítást először a nem hegyesszögű háromszögekre látjuk be. Legyen például $BAC \sphericalangle \geq 90^\circ$. Ekkor A -nak a BC oldal F felezőpontjára való A_2 tükörképe a körülírt körre vagy annak belsejébe esik (1. ábra). Így az A_1BC háromszög tartalmazza az ABC -vel egybevágó A_2BC háromszöget, ezért a területe legalább t_{ABC} .

Ha ABC hegyesszögű, akkor az M magasságpont a belsejébe esik, és – mint ismeretes – bármelyik oldalra vagy oldalfelező pontra való tükörképe a körülírt körön van. Jelölje az M tükörképét a BC -re M_A , az F -re pedig M'_A (2. ábra). Mivel az AF egyenes elválasztja az M_A , M'_A pontokat, azért A_1 az $M_A M'_A$ (rövidebb) körívre esik. Így A_1 -nek a BC -től való távolsága legalább akkora, mint M_A -nak (illetve M'_A -nak) a távolsága BC -től. Ezért az MBC háromszög területe legfeljebb akkora, mint az A_1BC háromszögé, és pontosan akkor egyenlők, ha $M_A = M'_A$, azaz $AB = AC$.

Hasonlóan kapjuk, hogy $T_{BMA} \leq T_{BC_1A}$ és $T_{AMC} \leq T_{AB_1C}$. A három egyenlőtlenséget összegezve a bizonyítandó állítást kapjuk, és az is látszik, hogy csak szabályos háromszögre van egyenlőség.

Nagy Ádám (Budapest, Szent István Gimn., 12. o.t.)

II. megoldás. Jelöljük a háromszög oldalait a , b , c -vel, súlyvonalait pedig s_a , s_b , s_c -vel. Legyen a BC oldal felezőpontja F , az A -ból, illetve A_1 -ből a BC egyenesre bocsájtott merőlegesek talppontjai pedig T_A , illetve T_{A_1} .

Az AFB és a CFA_1 háromszögek hasonlóak, mert F -nél lévő szögük csúcshögek, továbbá $FCA_1 \sphericalangle = BAF \sphericalangle$, mert azonos íven nyugvó kerületi szögek (3. ábra). Ezért megfelelő oldalai aránya megegyezik, tehát

$$\frac{A_1F}{FC} = \frac{FB}{AF},$$

ahonnan

$$A_1F = \frac{FC \cdot FB}{AF} = \frac{\frac{a}{2} \cdot \frac{a}{2}}{s_a} = \frac{a^2}{4s_a}.$$

Az $ATAF$ és $A_1T_{A_1}F$ derékszögű háromszögek is hasonlóak, hiszen megfelelő szögek egyenlők. Így $\frac{A_1T_{A_1}}{A_1F} = \frac{AT_A}{AF}$, azaz

$$(1) \quad A_1T_{A_1} = \frac{A_1F \cdot AT_A}{AF} = \frac{a^2}{4s_a^2} \cdot AT_A.$$

Az AT_A , illetve $A_1T_{A_1}$ szakaszok az ABC , illetve az A_1BC háromszögek BC oldalhoz tartozó magasságai, ezért az ismert területképlet szerint

$$AT_A = \frac{2t_{ABC}}{a}.$$

Ezt behelyettesítve (1)-be és ismét alkalmazva a területképletet, kapjuk, hogy

$$t_{A_1BC} = \frac{a \cdot A_1T_{A_1}}{2} = \frac{a}{2} \cdot \frac{a^2}{4s_a^2} \cdot \frac{2t_{ABC}}{a} = \frac{a^2 \cdot t_{ABC}}{4s_a^2}.$$

Felhasználva az ismert $4s_a^2 = 2b^2 + 2c^2 - a^2$ összefüggést, innen

$$t_{A_1BC} = \frac{a^2 \cdot t_{ABC}}{2b^2 + 2c^2 - a^2}.$$

Ugyanígy felírható t_{B_1CA} és t_{C_1AB} is. A bizonyítandó állítás tehát

$$\frac{a^2 \cdot t_{ABC}}{2b^2 + 2c^2 - a^2} + \frac{b^2 \cdot t_{ABC}}{2c^2 + 2a^2 - b^2} + \frac{c^2 \cdot t_{ABC}}{2a^2 + 2b^2 - c^2} \geq t_{ABC}.$$

Mivel $t_{ABC} > 0$, azért azt kell megmutatnunk, hogy

$$S = \frac{a^2}{2b^2 + 2c^2 - a^2} + \frac{b^2}{2c^2 + 2a^2 - b^2} + \frac{c^2}{2a^2 + 2b^2 - c^2} \geq 1.$$

A számtani és a harmonikus közepek közti egyenlőtlenség szerint ha x , y , z pozitív számok, akkor

$$x + y + z \geq \frac{9}{\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z}}.$$

Az egyenlőtlenséget az $x = \frac{a^2}{2b^2 + 2c^2 - a^2}$, $y = \frac{b^2}{2c^2 + 2a^2 - b^2}$ és $z = \frac{c^2}{2a^2 + 2b^2 - c^2}$ számokra felírva, ezután felhasználva, hogy egy pozitív számnak és a reciprokának az összege legalább 2, kapjuk, hogy

$$S \geq \frac{9}{\frac{2b^2 + 2c^2 - a^2}{a^2} + \frac{2c^2 + 2a^2 - b^2}{b^2} + \frac{2a^2 + 2b^2 - c^2}{c^2}} = \frac{9}{2\left(\frac{b^2}{a^2} + \frac{a^2}{b^2}\right) + 2\left(\frac{c^2}{b^2} + \frac{b^2}{c^2}\right) + 2\left(\frac{a^2}{c^2} + \frac{c^2}{a^2}\right) - 3} \geq \frac{9}{2 \cdot 2 + 2 \cdot 2 + 2 \cdot 2 - 3} = 1.$$

Ezzel a feladat állítását beláttuk, s bizonyításunkból az is látszik, hogy egyenlőség akkor és csak akkor van, ha $a = b = c$, azaz ha ABC szabályos háromszög.

